

**การเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนวโดยนวัตกรรม
การจัดการเรียนรู้ : การฝึกอบรม**
**THE ENHANCEMENT OF COUNSELING COMPETENCIES FOR STUDENTS OF
GUIDANCE TEACHER THROUGH LEARNING MANAGEMENT INNOVATION : TRAINING**

พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์¹, **ครรชิต แสนอุบล**^{2*}, ธรรมโชติ เอี่ยมทัศนะ³, ภาวดี กำภู ณ อยุธยา⁴
และ บดินทร์ นาวงศรี⁵

*Patcharapom Srisawat¹, **Kanchit saen-ubol**^{2*}, Thammachot Aeamtussana³,
Paradee Kambhu Na Ayudhaya⁴ and Bordin Nawangsri⁵*

¹⁻⁴อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⁵ ผู้ช่วยนักวิจัย

¹⁻⁴lecturers in the Department of Guidance and Educational Psychology, Faculty of Education Srinakharinwirot University, Thailand.

⁵ Research Assistants

*Corresponding Author E-mail : Chi-ta20119@hotmail.com

Received: June 9, 2022; Revised: July 20, 2022; Accepted: October 25, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และมีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 และนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ผลการวิจัยพบว่า ครูแนะแนวที่เข้าร่วมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน มีสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน, นวัตกรรมจัดการเรียนรู้, การฝึกอบรม, ครูแนะแนว

ABSTRACT

The purpose of this research was to evaluate the effectiveness of the learning management innovation using training for enhancing counseling competency for students of guidance teachers. The samples were of the guidance teachers in high schools under the Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education in Bangkok area, who have the average score of counseling competency at the 25th percentile or lower and intend to participated the experiment numbered 15 participants. The research instruments were the measurement of counseling competencies of guidance teachers with reliability values .85 and the learning management innovation using training for enhancing counseling competency for students. Analyze data by finding mean, standard deviation, and t-test for dependent samples. The result shows that the guidance teachers who have participated the learning innovation for enhancing counseling competency for students increase the level of counseling competencies of guidance teachers with the statistical significance level .05.

Keywords: Counseling Competency for Students, Learning Management Innovation, Training, Guidance teacher

บทนำ

งานบริการให้คำปรึกษาแม้เป็นหัวใจสำคัญสำหรับงานบริการแนะแนว แต่พบว่าครูแนะแนวส่วนใหญ่จะไม่ได้ดำเนินการให้คำปรึกษาได้อย่างเต็มที่ จากงานวิจัย ศุภวดี บุญญวงค์ (2556) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถหรือสมรรถนะในการให้คำปรึกษาของครู ประกอบด้วย การรับรู้ความสำเร็จในการช่วยเหลือผู้เรียน จิตวิญญาณของความเป็นครู ประสบการณ์เรียนรู้ด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษา และความคิดเชิงบวกในการแนะแนวและการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ ในกระบวนการให้คำปรึกษา บุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการให้คำปรึกษาคือ ผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถ ผ่านการศึกษา การฝึกฝนอบรมทางวิชาชีพ มีสมรรถภาพทางวิชาชีพที่เหมาะสม มีประสบการณ์ สามารถช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและแก้ไขปัญหาของตนเองได้ ส่วนการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนวที่ถือเป็นบุคคลสำคัญในงานจิตวิทยาในโรงเรียนที่จะช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้กับผู้เรียน ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน และเสริมสร้างจิตวิทยาเชิงบวกให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนก้าวข้ามปัญหาและพัฒนาตนเองด้านการเรียนและชีวิตต่อไปในอนาคตได้ แต่ที่ผ่านมา ครูแนะแนวที่ทำหน้าที่แนะแนวและให้คำปรึกษาในโรงเรียนส่วนหนึ่งยังขาดสมรรถนะด้านการให้คำปรึกษา ซึ่งมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะด้านการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวส่วนหนึ่งคือ การรับรู้ความสำเร็จในการช่วยเหลือให้คำปรึกษาผู้เรียน และประสบการณ์ด้านการเรียนรู้การแนะแนวและการให้คำปรึกษา (ศุภวดี บุญญวงค์. 2556) นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์เบื้องต้นกับครูแนะแนว และได้ข้อมูลสะท้อนมาว่าการให้คำปรึกษาเป็นสิ่งสำคัญ และครูแนะแนวยังขาดความเชื่อมั่นในการนำกระบวนการให้คำปรึกษาไปได้ และขาดความมั่นใจในการเลือกใช้ทักษะการให้คำปรึกษา รวมทั้งขาดการฝึกฝนจนทำให้เกิดความมั่นใจในการให้คำปรึกษา จากผลการสะท้อนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าครูแนะแนวมีความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สมรรถนะเป็นความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และพลังที่จะนำไปสู่การทำงานวิชาชีพกับผู้อื่น (Tschudin, 1995) เพื่อให้เกิดผลงานและมีประสิทธิภาพที่เหนือว่าต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม มีความรู้ ความสามารถ มีความถนัดและทักษะ (Meretoja & Leino, 2004) ดังนั้นหากนิสิตครูมีสมรรถนะการให้คำปรึกษาที่ดี ย่อมส่งผลดีต่อการทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา สามารถช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาทางด้านจิตใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะสมรรถนะการให้คำปรึกษาเป็นความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ ทักษะ

นำไปใช้ในการให้คำปรึกษา จากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการให้คำปรึกษา อาทิกฤตวรรณ คำสม (2554) ได้ศึกษาและพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน พบว่าองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน มี 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา และด้านทักษะในการให้คำปรึกษา ส่วนงานวิจัยของ อาติมนี ละไพจิตร (2553) ได้ศึกษาและพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับครูเอกชน สอนศาสนาอิสลาม พบว่าองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ เจตคติการให้คำปรึกษากลุ่ม การเป็นผู้นำกลุ่ม ความรู้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม และทักษะในการให้คำปรึกษากลุ่ม และงานวิจัยของ สิริภัทร โสคติยาภักย์ (2560) ได้ใช้แนวคิดของ Spencer & Spencer ในการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ พบว่าสมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพประกอบด้วย สมรรถนะด้านแรงจูงใจ สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล สมรรถนะด้านแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง สมรรถนะด้านความรู้และสมรรถนะด้านทักษะ จากผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าสมรรถนะการให้คำปรึกษาประกอบด้วย 3 ด้าน คือ สมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านเจตคติ และสมรรถนะด้านทักษะ ดังนั้นทางคณะผู้วิจัยจึงดำเนินการการศึกษาในระยะที่ 1 คือการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษากับนักเรียนของครูแนะแนว โดยสำรวจความต้องการจำเป็นจากครูแนะแนวทั่วประเทศ ผลการจากการศึกษาสรุปได้ว่าสมรรถนะการให้คำปรึกษาที่ครูแนะแนวต้องการและมีความจำเป็นประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ด้านเจตคติต่อการให้คำปรึกษา ด้านทักษะการให้คำปรึกษา และด้านคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา หลังจากนั้นทีมวิจัยก็นำผลการศึกษาดังกล่าวมาพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบ วิธีการ กระบวนการหรือสื่อการเรียนรู้ใหม่ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ซึ่งอาจไม่เคยมีมาก่อนหรืออาจมีการพัฒนาตัดแปลงจากเดิมให้ดีขึ้น และเมื่อนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้มีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย.2564) สอดคล้องกับ ลิซท์ ทาสิปูลู และวาสเทียว Licht, Tasipoulou & Wastiau (2017) ได้ให้ความหมายถึงนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นความคิด การฝึกฝน หรือสิ่งที่ถูกรับรู้ว่าเป็นของใหม่โดยบุคคลหรือกลุ่มนำมาใช้และมีความสำคัญว่าไม่ว่าจะเป็นความคิดหรือวัตถุใหม่ซึ่งถูกวัดโดยช่วงเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่มีการใช้หรือค้นพบครั้งแรก ในการวิจัยครั้งนี้มีการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว การเรียนรู้เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรม เป็นวิธีการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นเนื่องจากการฝึกอบรมเป็นการกระทำ การพัฒนาทักษะอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมาย การเตรียมพร้อมในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาความเป็นมืออาชีพ และการยกระดับและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (Blackwell. 2015) และบุคเคิลย์และคาเพิล (Buckley; &Caple, 1995) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นการวางแผนและจัดกระทำอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาปรับปรุงหรือพัฒนาความรู้ เจตคติ และทักษะโดยผ่านประสบการณ์ การออกแบบการฝึกอบรมครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวเนื้อหาความรู้การให้คำปรึกษาของครูแนะแนวทั่วประเทศ แล้วนำมาออกแบบเป็นโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาทั้ง 4 สมรรถนะ คือ เสริมสร้างสมรรถนะด้านเจตคติต่อการให้คำปรึกษา การเสริมสมรรถนะด้านคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา การเสริมสร้างสมรรถนะด้านความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบซาเทียร์ การให้คำปรึกษาแบบแอดเลอร์ การให้คำปรึกษาแบบจิตวิเคราะห์ การใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาในการให้คำปรึกษา เสริมสร้างสมรรถนะด้านทักษะการให้คำปรึกษา ประกอบด้วยเทคนิคการให้คำปรึกษาสำหรับวัยรุ่น เป็นต้น โดยรูปแบบการฝึกอบรมมีทั้งการบรรยายและการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป

รวมทั้งการเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่หลากหลาย อาทิ การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้ตัวแบบ การแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งตรงกับความต้องการของครูแนะแนว และเป็นประโยชน์สำหรับการช่วยเหลือนักเรียน

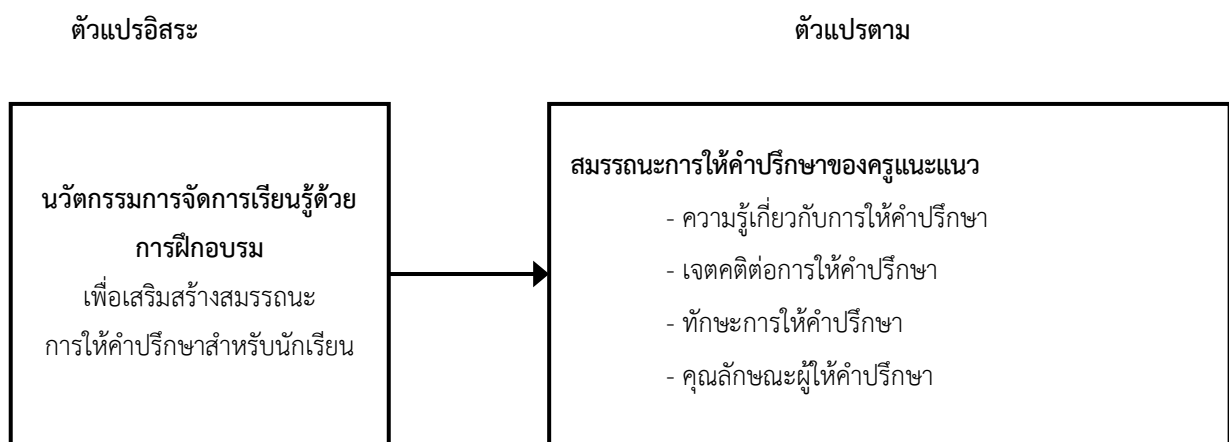
จากข้อความที่กล่าวมา คณะผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูการแนะแนว โดยพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน โดยผลจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ครูแนะแนวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน ในการพัฒนาตนเองด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการทำหน้าที่ให้บริการการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินประสิทธิผลของวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว ผู้วิจัยใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเป็นตัวแปรอิสระ และสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนเป็นตัวแปรตาม ดังภาพประกอบ 1

สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวสูงขึ้น หลังการเข้าร่วมวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่กรุงเทพฯ จำนวน 411 คน

กลุ่มตัวอย่างคือครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่กรุงเทพฯ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ครูแนะแนว ที่มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนตั้งแต่ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา แล้วสอบถามความสมัครใจเข้าร่วมนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน จำนวน 15 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน

ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา เจตคติต่อการให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา และคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษา

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว โดยใช้แบบแผนการทดลองการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง (One group Pretest-Posttest Design)

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ระยะก่อนการทดลอง ผู้วิจัยครูแนะแนวทำแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว แล้วผู้วิจัยทำการตรวจสอบความครบถ้วนของแบบวัด จากนั้นผู้วิจัยทำการหาค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว เพื่อนำมาหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา แล้วทำการสอบถามความสมัครใจในการร่วมเรียนรู้ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน จำนวน 15 คน

2. ระยะการทดลอง ผู้วิจัยนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนไปใช้ครูแนะแนว โดยแบ่งเป็นการบรรยายและการฝึกปฏิบัติ 2 วัน รวมชั่วโมงการฝึกอบรมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

3. ระยะหลังการทดลอง ผู้วิจัยให้ครูแนะแนวที่เข้าร่วมนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน จำนวน 15 คน ตอบแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว

5. ผู้วิจัยนำแบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนวทั้งระยะก่อน ระยะหลัง ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตามวิธีการทางสถิติต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยในระยษะนี้มีเครื่องมือที่ใช้ 2 ประเภทคือ

1) การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว มีวิธีการพัฒนาดังนี้

(1) นำข้อมูลจากการสำรวจความต้องการจำเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว มาออกแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว โดยเป็นโปรแกรมการฝึกอบรม จำนวน 2 วัน เป็นเวลา 12 ชั่วโมง มีรายละเอียดดังนี้ การฝึกอบรม สมรรถนะที่ 1: เจตคติต่อการให้คำปรึกษา : ด้าน ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มพฤติกรรม สมรรถนะที่ 2 คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา : การเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก การไม่ยัดเยียดค่านิยม

ความคิด ความเชื่อ และการหมั่นศึกษาหาความรู้และหมั่นฝึกฝนการให้คำปรึกษาอยู่เสมอ **สมรรถนะที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับ การให้คำปรึกษา** : หลักการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน การบำบัดและการให้คำปรึกษาแบบซาเทียร์ (Satir Model) ทฤษฎี การบำบัดและการให้คำปรึกษาแบบแอดเลอร์ ทฤษฎีการบำบัดและการให้คำปรึกษาแบบจิตวิเคราะห์ การใช้แบบทดสอบ ในการให้คำปรึกษา **สมรรถนะที่ 4 ทักษะการให้คำปรึกษา** : เทคนิคที่นิยมใช้ในการให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา พื้นฐาน

(2) การนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับ นักเรียนของครูแนะแนวไปตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษาใน โรงเรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านการให้คำปรึกษาช่วยรุ่น จำนวน 5 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงปริมาณ ผลการประเมินจาก ผู้เชี่ยวชาญพบว่า นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนมี คุณภาพอยู่ในระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} = 3.30-3.56$, S.D. = 0.22-0.25) หลังจากนั้นนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง นวัตกรรมและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2) แบบวัดสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยการ ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดสมรรถนะด้านการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านการให้คำปรึกษา ครูแนะ แนว จำนวน 5 คน ในการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) คำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมระหว่าง ข้อคำถามและผลรวม (Item total correlation) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.6-1.0 และ คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ .85

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของ กลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง ผล โดยใช้สถิติ t - test แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว ก่อนและหลังเรียนรู้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยการ ฝึกอบรมเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว ที่ผ่านการ เรียนรู้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน (n=15)

สมรรถนะการให้คำปรึกษา ของครูแนะแนว	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา	0.65	0.12	มาก	0.76	0.07	มากที่สุด
เจตคติต่อการให้คำปรึกษา	3.33	0.22	มาก	3.55	0.25	มากที่สุด
ทักษะการให้คำปรึกษา	2.90	0.36	มาก	3.10	0.35	มาก
คุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษา	3.20	0.29	มาก	3.49	0.23	มาก
รวม	3.01	0.21	มาก	3.29	0.14	มาก

จากตาราง 1 ค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว โดยรวมก่อนการทดลอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.21) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะการให้คำปรึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 0.65$, S.D. = 0.12) โดยเจตคติต่อการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.22) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.29) และทักษะการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 2.09$, S.D. = 0.36) ตามลำดับ

คะแนนสมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว โดยรวมหลังการทดลอง อยู่ในระดับพอสมควร ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 0.76$, S.D. = 0.07) และเจตคติต่อการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.25) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.23) และทักษะการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.35) อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนวก่อนและหลังการทดลอง การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการทดสอบการแจกแจงปกติ (Test of Normality) โดยการทดสอบ Shapiro-Wilk Test พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองของสมรรถนะการให้คำปรึกษาแต่ละองค์ประกอบ คือ ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา เจตคติต่อการให้คำปรึกษา ทักษะการให้คำปรึกษา คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา และโดยรวม ไม่มีความแตกต่างกัน (ค่า Sig เท่ากับ .28 .14 .38 .24 และ .58) จึงสามารถทดสอบโดยใช้สถิติ t-test

ตาราง 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนวก่อนและหลังการเข้าร่วมนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรม

สมรรถนะการให้คำปรึกษา	ระยะ	MEAN	S.D.	t	Sig.
ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา	ก่อนทดลอง	0.65	0.12	5.466*	0.029
	หลังทดลอง	0.76	0.07		
เจตคติต่อการให้คำปรึกษา	ก่อนทดลอง	3.33	0.22	4.313*	0.050
	หลังทดลอง	3.55	0.25		
ทักษะการให้คำปรึกษา	ก่อนทดลอง	2.90	0.36	1.525	0.230
	หลังทดลอง	3.10	0.35		
คุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษา	ก่อนทดลอง	3.20	0.29	5.126*	0.034
	หลังทดลอง	3.49	0.23		
สมรรถนะการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว ภาพรวม	ก่อนทดลอง	3.01	0.21	10.773*	0.004
	หลังทดลอง	3.29	0.14		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและหลังการทดลองแล้ว พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หากพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและหลังการทดลองเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ด้านเจตคติต่อการให้คำปรึกษา และด้านคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษา ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเพียงด้านเดียวที่เปรียบเทียบแล้ว เพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านทักษะการให้คำปรึกษา

สรุปผลการวิจัย

ครูแนะแนวมีค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภายหลังเข้าร่วมนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน

อภิปรายผล

การศึกษาประสิทธิผลของนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว ผลจากการศึกษาพบว่า ครูแนะแนวหลังเข้าร่วมนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนาลี แทนประสาน (2561) ที่ได้ศึกษาพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความเชื่อตรงทางการศึกษาของสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกอบรม และงานวิจัยของ พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2561) ที่ศึกษาพบว่าครูแนะแนวที่เข้าร่วมการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสะท้อนให้เห็นว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้หนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลเกิดการพัฒนาความรู้ เจตคติ และทักษะได้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ เวกซ์เลย์ และลามทาม (Wexley & Lamtham, 1991) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยาว่าเป็นการฝึกอบรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ทำให้บุคคลเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ รวมทั้งเพื่อให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง และแบล็คเวลล์ (Blackwell, 2015) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่าเป็นการกระทำ การพัฒนาทักษะอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมาย การเตรียมพร้อมในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาความเป็นมืออาชีพ และการยกระดับและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ รวมทั้ง อรพรรณ ไข่มะสรานนท์ (2554) ได้กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อปรับปรุง และเพิ่มพูนความรู้ ทำให้เกิดทักษะ ความชำนาญ และเจตคติที่เหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เป็นรูปแบบการฝึกอบรมนี้สามารถช่วยเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนวได้

หากพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านเจตคติต่อการให้คำปรึกษา และด้านคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษามีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภายหลังเข้าร่วมนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ยกเว้นด้านทักษะการให้คำปรึกษามีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถช่วยเพิ่มความรู้ เจตคติ และคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1. การกำหนดขั้นตอนการฝึกอบรม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยอบรม 2 วัน ใช้เวลาประมาณ 12 ชั่วโมง และมีการกำหนดขั้นตอนการฝึกอบรม รูปแบบการฝึกอบรม ขนาดของกลุ่มในการฝึกอบรมที่เหมาะสม คือ รูปแบบที่ใช้มีการเลือกใช้เทคนิคอย่างเหมาะสม และขนาดของกลุ่มไม่ใหญ่เกินไปเพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ดังคำกล่าวของ เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992) ที่สรุปได้ว่า ในขั้นเตรียมการฝึกอบรมมีความสำคัญเพราะจะทำให้การฝึกอบรมดำเนินไปอย่างเรียบร้อย อาทิ เป้าหมายของกลุ่ม รูปแบบการฝึกอบรมจะต้องมีการใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับ

การฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรมจะต้องไม่มากไม่น้อยจนเกินไป ส่วนขนาดกลุ่มควรเหมาะสมกับกิจกรรม ต้องไม่มากเกินไปเนื่องจากจะเรียนรู้ได้ไม่เต็มที่ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการฝึกอบรม 15 คน เพื่อให้มีการจัดการที่ดีและมีการโต้ตอบในการดำเนินกรรมในการฝึกอบรม สอดคล้องกับคำกล่าวของ สอดคล้องกับเคลเลอร์ (Keller, 1999) ที่กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มในการฝึกอบรมควรอยู่ระหว่าง 15 คนต่อการฝึก 1 ครั้ง เพื่อให้มีการจัดการที่ดีขึ้นและมีการโต้ตอบในการดำเนินกิจกรรมในการฝึกอบรม นอกจากนี้ระยะเวลาในการฝึกอบรมที่เหมาะสม คือ จำนวน 2 วัน เป็นเวลา 16 ชั่วโมง สอดคล้องกับคอร์นและมอร์ (Corn & Moore, 1992) ที่กล่าวว่า ระยะเวลาในการฝึกอบรมการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนที่เหมาะสมคือ 6 - 16 ชั่วโมง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เทคนิคทางจิตวิทยาที่หลากหลายนำมาประยุกต์ใช้ในวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้ ในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิคทางจิตวิทยาที่หลากหลายมาใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะในแต่ละด้าน อาทิ การเสริมสร้างสมรรถนะด้านความรู้ ใช้เทคนิคการบรรยาย เทคนิคกรณีตัวอย่างปัญหานักเรียน เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่สร้างความสนใจของผู้เข้าอบรมให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยให้ครูแนะแนวสามารถจดจำเนื้อหาสาระได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจ และได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับครูแนะแนวคนอื่น ๆ ที่เข้าฝึกอบรมด้วย ส่วนสมรรถนะด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา คณะผู้วิจัยได้ออกแบบโดยการนำเทคนิคการแสดงบทบาทสมมติในการเป็นทั้งผู้ให้คำปรึกษา ผู้รับคำปรึกษา และผู้สังเกตการณ์เพื่อให้ครูแนะแนวเกิดการเรียนรู้บทบาทที่แตกต่างกันและมีรู้สึกดีต่อการให้คำปรึกษา เซฟเทล และเซฟเทล (Shaftef & Shaftef, 1967) ที่กล่าวว่า การสวมบทบาทสมมติเป็นคนอื่น เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติได้ ส่วนในสมรรถนะด้านคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา คณะผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูแนะแนวที่เข้าฝึกอบรมได้เห็นคุณค่าของการให้คำปรึกษากับนักเรียน เห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งทำให้ครูแนะแนวรู้ถึงคุณค่าของตนเองและมีความเต็มใจในการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ดังคำกล่าวของ โดเยล (Doyle, 1998) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาจะสำเร็จได้ ผู้ให้คำปรึกษาต้องมีคุณลักษณะเฉพาะ อาทิ ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเอง มีความเต็มใจยินดีที่จะช่วยเหลือและดำเนินตามกระบวนการให้คำปรึกษา

ส่วนสมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านทักษะการให้คำปรึกษา จากการศึกษาพบว่า ครูแนะแนวมีค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านทักษะการให้คำปรึกษาสูงขึ้นอย่างไม่น่าสำคัญทางสถิติ ภายหลังจากเข้าร่วมวัตรกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าในสมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านทักษะการให้คำปรึกษามีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่จัดขึ้นแม้จะมีการฝึกปฏิบัติแต่ระยะเวลาการฝึกปฏิบัติอาจจะไม่เพียงพอที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเต็มที่ อีกครั้งทักษะการให้คำปรึกษานั้นจำเป็นต้องมีการฝึกฝนอยู่เสมอจนเกิดความเชี่ยวชาญ จึงจะทำให้ผู้ให้คำปรึกษามีความมั่นใจและลงมือปฏิบัติในทักษะนั้นได้ จึงทำให้สมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านทักษะการให้คำปรึกษามีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้ครบทั้ง 4 ด้าน และการนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนของครูแนะแนว ต้องทำความเข้าใจก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้

2. จากผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมส่งเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านทักษะการให้คำปรึกษามีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ดังนั้นในการนำไปประยุกต์ใช้ควรมีการเพิ่มระยะเวลาในการฝึก หรือการให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้ฝึกในสถานการณ์จริงด้วย เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมเกิดความมั่นใจในการใช้ทักษะการให้คำปรึกษามากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมพัฒนา/เสริมสร้างคุณลักษณะอื่น ๆ
2. ควรมีการพัฒนา รูปแบบ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้ครูสามารถศึกษาด้วยตนเองได้
3. ควรมีการออกแบบ นวัตกรรมอื่น ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับครูแนะแนวในการนำไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่อไป

บรรณานุกรม

Buckley, R.; & Caple, J. (1995). *The theory and practice of training*. London: Kogan Page.

Corn, K. L., & Moore, D. D. (1992). Reach for the S.T.A.R.S. Students teaching and reaching students: A two faced peer facilitation program at Greenfield-Central High School. *The School Counselor*, 40, 68-72.

Keller, R. J. (1999). *A formative and summative evaluation of peer counseling training programme at a college of education*. (masters' dissertation). University of Natal, Pietermaritzburg. Retrieved from https://researchspace.ukzn.ac.za/xmlui/bitstream/handle/10413/4476/Keller_R_Jenny_1999.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Licht, A. H., Tasiopoulou, E. & Wastiau, P. (2017). *Open book of educational innovation*. Brussels: European Schoolnet.

Meretoja, R.; Isoaho, H.; & Leino-Kilpi, H. (2004). Nurse competence scale: Development and psychometric testing. *Journal of Advanced Nursing*, 47(2): 124-133.

Tschudin, Verena. (1995). *Counselling Skills for Nurses*. (fourth edition). Harcourt Brace: Tokyo.

กฤตวรรณ คำสม. (2554). *การศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2564). การพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร* ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2021.

พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2561, มกราคม - มิถุนายน). การศึกษาและพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว. *วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์*, 19(1), 150-159. Retrieved from <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jedu/article/view/10380/8683>

ศุภวดี บุญญวงค์. (2556). *การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุผลสำคัญที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษาของครู* : รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ

สกล วรเจริญศรี. (2556). *จิตวิทยาการฝึกอบรม : เอกสารประกอบการสอนวิชา จพป 612 = PDC 612 Training psychology*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- สิรภัทร โสติยาภักย์. (2560). *การศึกษาและการเสริมสร้างสมรรถนะการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพสำหรับพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล*. ปรินญานินพนธ์ ปร.ด. (การวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์: แขนงวิชาจิตวิทยา พัฒนามนุษย์และการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาดัม นีละไพจิตร. (2553). *การศึกษาและพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มสำหรับครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม*. ปรินญานินพนธ์ กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.